

AKO POMÁHAŤ ONLINE

FIKCIA
A REALITA

5

FIKCIA A REALITA

Ročník:	6. - 9. ročník ZŠ
Tematický celok iŠVP:	Informatika: Informačná spoločnosť – digitálne technológie v spoločnosti Etická výchova: Kognitívna a emocionálna empatia
Kategória DČR:	Záchrana ľudského života

CIELE

1. rozvíjanie empatie a aktívneho počúvania v medziľudských vzťahov
2. pochopenie rozdielu medzi realitou a prezentáciou na sociálnych sieťach

KLÚČOVÉ SLOVÁ

empatia, spoločnosť a sociálne siete, aktívne počúvanie

Čas:	45 minút
Pomôcky:	písomný súhlas rodičov (GDPR)
Doplnkové materiály:	LISTY Detský čin roka Smajlíky – pracovný list Fikcia a realita – pracovný list

POSTUP

EVOKÁCIA

1. Učiteľ rozdelí žiakov do šiestich tímov a do každého rozdá jednu časť pracovného listu Smajlíky. Tímy pracovné listy vyplnia.
2. Učiteľ číta jednotlivé vety z pracovného listu a žiaci hodnotia nakoľko je z nich možné zistiť akú náladu má ich pisateľ.
3. Učiteľ rozvinie diskusiu tak o tom, že byť empatickým, čiže schopným vcítiť sa do pocitov iných je náročné aj v reálnom svete. V kontakte cez internet je to ešte náročnejšie a často sa pocity iných odhadujú veľmi ťažko aj pri použití smajlíkov.

UVEDOMENIE

Učiteľ rozdelí triedu na dve polovice a každej dá jednu časť pracovného listu Fikcia a realita.

1. Žiaci si prečítajú príbeh v pracovnom liste a pripravia zoznam príspevkov, ktoré by sa protagonista príbehu pravdepodobne zdieľal na svojich sociálnych sieťach. Môžu to byť fotografie, linky na články, statusy... atď.
2. Učiteľ vezme oba zoznamy príspevkov a v tímoch ich vymení. Tímy tak budú mať zoznam, bez toho, aby poznali príbeh protagonistu.

3. Tímy si na základe zoznamu odprezentujú protagonistov. Potom nahlas prečítajú pôvodné texty.
4. Žiaci identifikujú aspekty, ktoré sme sa o protagonistoch na základe ich profilov na sociálnych sieťach nedozvedeli.

Učiteľ uzavrie diskusiu s tým, že spôsob, akým sa v online priestore prezentujeme veľa krát nie je postačujúci na to, aby sme vedeli zhodnotiť, čo človeka ozaj trápi.

REFLEXIA

Trieda si prečíta list Detského činu roka. Učiteľ zdôrazní potrebu konať v prípade, ak niekto hovorí o samovražedných sklonoch – kontaktovať učiteľa, alebo inú dospelú osobu. Vyzdvihne konanie pisateľa listu, jeho empatiu a pochopenie vážnosti situácie.

LIST Detský čin roka - PRÍLOHA

Šimon zachránil život facebookovej kamarátke, s ktorou sa ani raz nevideli

Šimon, náš žiak 6. D triedy, si vyhládal a pridal medzi svojich priateľov na facebooku kamarátku, ktorá pochádza z iného mesta. Začali si spolu písať a vycítil, že má zvláštne sklony. Začalo to „naberáť na obrátkach“ a jedného dňa sa s ním rozlúčila, že si ide siahnuť na život. Vypla sa, odmlčala, prestala komunikovať. Chlapec nespánikáril a zachoval duchaprítomnosť, zalarmoval cez fanpage ministerstva vnútra všetky záchrannárske zložky a 16-ročná dievčinka bola zachránená v poslednej minúte, pretože chcela skočiť z mosta. Následne bola hospitalizovaná

a liečená. Jeho čin zostal utajený do príchodu ministra vnútra, kedy sme sa ako pedagógovia dozvedeli o jeho dobrom skutku. Keď spolužiakom vyrozprával príbeh, ostali v nemom úžase. Šimon bol ocenený ministrom vnútra p. Kaliňákom, ktorý mu prišiel osobne odovzdať pochvalné uznanie do našej triedy v škole počas vyučovania (pamätná medaila Ministerstva vnútra Slovenskej Republiky III. stupňa za záchranu života a ukážku spolupráce s policajným zborom v prípade zistenia informácií v internetovom prostredí).

List napísala Mgr. Iveta Makarová - pedagóg, skutok vykonal Šimon Kaiser v šk. roku 2017/2018 žiak 6. triedy, ZŠ Bartolomeja Krpelca, T. Ševčenku 3, Bardejov

SMAJLÍKY - pracovný list

Akú náladu má človek, ktorý napíše do četu toto:	😊	😄	😊	😞	😞
Nechaj tak, ja to nejak vyriešim 😊					
Dnes to bolo fakt drsné 😊					
Tak toto už fakt neviem ako mám vyriešiť 😊					
Už ma z toho ide úplne poraziť 😊					
Nemám chuť nič robiť, nič ma už nebaví 😊					

Akú náladu má človek, ktorý napíše do četu toto:	😊	😄	😊	😞	😞
Nechaj tak, ja to nejak vyriešim 😊					
Dnes to bolo fakt drsné 😊					
Tak toto už fakt neviem ako mám vyriešiť 😊					
Už ma z toho ide úplne poraziť 😊					
Nemám chuť nič robiť, nič ma už nebaví 😊					

Akú náladu má človek, ktorý napíše do četu toto:	😊	😄	😊	😞	😞
Nechaj tak, ja to nejak vyriešim 😊					
Dnes to bolo fakt drsné 😊					
Tak toto už fakt neviem ako mám vyriešiť 😊					
Už ma z toho ide úplne poraziť 😊					
Nemám chuť nič robiť, nič ma už nebaví 😊					

Akú náladu má človek, ktorý napíše do četu toto:	😊	😄	😊	😞	😞
Nechaj tak, ja to nejak vyriešim 😊					
Dnes to bolo fakt drsné 😊					
Tak toto už fakt neviem ako mám vyriešiť 😊					
Už ma z toho ide úplne poraziť 😊					
Nemám chuť nič robiť, nič ma už nebaví 😊					

Akú náladu má človek, ktorý napíše do četu toto:	😊	😄	😊	😞	😞
Nechaj tak, ja to nejak vyriešim 😊					
Dnes to bolo fakt drsné 😊					
Tak toto už fakt neviem ako mám vyriešiť 😊					
Už ma z toho ide úplne poraziť 😊					
Nemám chuť nič robiť, nič ma už nebaví 😊					

Akú náladu má človek, ktorý napíše do četu toto:	😊	😄	😊	😞	😞
Nechaj tak, ja to nejak vyriešim 😊					
Dnes to bolo fakt drsné 😊					
Tak toto už fakt neviem ako mám vyriešiť 😊					
Už ma z toho ide úplne poraziť 😊					
Nemám chuť nič robiť, nič ma už nebaví 😊					

Vysvetlivky: 😊 - cítim sa výborne 😄 - cítim sa celkom fajn, 😊 - ani neviem ako sa cítim, nič moc, 😞 necítim sa veľmi dobre 😞 - cítim sa fakt zle

FIKCIA A REALITA – pracovný list

Katka

Volám sa Katarína a mám chorobu štítnej žľazy. Aj keď sa rada hýbem a behám, za posledný rok som veľmi pribrala. Tatino dostal novú prácu a museli sme sa presťahovať do väčšieho mesta, kde zatiaľ nemám kamarátov. Kamošky mi veľmi chýbajú, lebo v škole som sa zatiaľ neskamarátila s nikým a to tam chodím už tri mesiace. Občas začujem ako sa baby chichocú a ukazujú na mňa prstom a je mi z toho strašne. Keď sme sa na hodine bavili o zdravom životnom štýle, jeden chalan vykrikoval „a tá nová by mala schudnúť“ a celá trieda sa začala smiať. Jediné čo ma teší je výtvarka, v tej som chvalabohu mohla pokračovať aj tu. Najradšej maľujem ale tiež ma baví fotiť a robiť rôzne koláže z vecí, ktoré mám rada. Stále myslím na náš starý dom a záhradu, veľmi mi to tam chýba.

Peťo

Môj mladší brat je chorý. Veľmi sa oňho bojím, už viac ako dva roky. Radšej sa o tom s nikým nebavím, lebo neznášam keď ma niekto ľutuje a ani on si to nezaslúži. Je to taký bojovník! Veľmi ho obdivujem a chcel by som mu nejak pomôcť. Trávim s ním čo najviac času, snažím sa ho rozveseliť ako sa len dá, ale potom mi je niekedy strašne smutno. Snažím sa čo najviac, aby so mnou naši nemali starosti, o mojich pocitoch im radšej vôbec nehovorím. To, čo mi trochu pomáha je hokej, chodím naňho už od malička. Najlepší pocit mám keď sa mi podarí sa úplne zničiť, potom mám chvíľu pocit, že je všetko v poriadku. Spolužiaci ma obdivujú, hlavne keď vyhrávame.

Lola

Mám 12 rokov a hrozne rada mám hip hop. Počúvam ho od rána do večera a naši sú zo mňa niekedy pekne na nervy. Je to taký môj ventil, lebo inak sa musím stále strašne slušne správať. Sme Rómovia a veľakrát sa mne aj mojím rodičom stalo, že na nás ľudia zazerali a chytali si tašky. Akoby sa báli, že im niečo ukradneme. Viackrát som sa stretla s tým, že si niekto odo mňa odsadol v autobuse, počula som aj minule také ženy, ako si rozprávali, že si pred nami treba dávať pozor. Preto som stále akoby v pozore je to občas dosť neprijemné. Rada nosím veľké slúchadlá, lebo keď si pustím hudbu som len sama so sebou a mám pocit, že mi nikto nič nemôže.

